

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/126/2018
Identifikačné číslo spisu:	8316206197
Dátum vydania rozhodnutia:	24.07.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Emil Franciscy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:8316206197.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom v Žiline, Hodžova č. 11, IČO: 31575951, proti žalovanému R. P., bývajúcemu v JD., o zaplatenie sumy 4 597,01 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 7 C 147/2016, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 28. marca 2018 sp. zn. 23 Co 74/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 13. marca 2017 č.k. 7 C 147/2016-59 zastavil konanie v časti o zaplatenie 550 € s príslušenstvom, žalovaného zaviazal zaplatiť žalobkyni 1 020,45 € spolu s úrokom z omeškania a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Rozsudok odôvodnil tým, že strany sporu uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovení zákona 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“). Podľa tejto zmluvy bol žalovanému poskytnutý úver 6 000 € s tým, že je povinný splatiť ho v 108 splátkach po 104,91 € mesačne. Predmetná zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z., a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Vzhľadom na to, že sa v nej uvádza len výška splátky 104,91 € bez bližšej špecifikácie, treba úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Úver je preto bezúročný a bez poplatkov a žalovaný je povinný zaplatiť sumu 1 020,45 €, ktorá predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom a všetkými sumami, ktoré dovtedy na úver zaplatil. Úrok z omeškania súd priznal žalobcovi len z tejto priznanej sumy, a to od uplynutia lehoty na jej zaplatenie v zmysle výzvy žalobkyne.

2. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 28. marca 2018 sp. zn. 23 Co 74/2017 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil vo výrokoch o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti, trovách konania a splatnosti plnenia. Aj podľa názoru odvolacieho súdu predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere (výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov). Pritom zákon vyžaduje, aby splátka bola členená tak,

aby z nej bolo zrejmé, aká je splátka istiny, splátka úroku a splátka iných poplatkov. V danom prípade preto úver poskytnutý žalovanému treba považovať za bezúročný a bez poplatkov. Súd prvej inštancie správne od poskytnutého úveru 6 000 € odpočítal všetky úhrady realizované žalovaným, teda 4 979,55 €; správne rozhodol aj o trovách konania. Z týchto dôvodov napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie s tým, že jeho prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f/ CSP a tiež § 421 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP. Podľa jej názoru je „otázka náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere rozhodovaná dovolacím súdom rozdielne, resp. otázka vyžadovania rozpisu splátok na členenie jednotlivých nárokov za účelom splnenia náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. nebola v čase vydania rozhodnutia v praxi dovolacieho súdu vyriešená“. V danom prípade „došlo k tomu, že súd znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces“ (§ 420 písm. f/ CSP). Z týchto dôvodov dospela k presvedčeniu, že jej dovolanie je procesne prípustné a smeruje proti rozhodnutiu, ktoré spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Žiadala napadnutý rozsudok odvolacieho súdu vo výroku, ktorým potvrdil zamietajúci výrok rozsudku súdu prvej inštancie, zrušiť spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie a vec vrátiť prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaný sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 a 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie rozhodnutia (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava prípustnosti dovolania. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

7. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovlací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t.j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnene uplatnený dovolací dôvod. Dovlacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 CSP je dovolacím dôvodom procesná vada zmätočnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP); v prípade dovolania, ktoré je prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolacím dôvodom nesprávne právne posúdenie veci (§ 432 ods. 1 CSP).

8. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. V zmysle § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Žalobkyňa namieta, že nesprávnym procesným postupom jej súd znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Prípustnosť dovolania vyvodzuje z § 420 písm. f/ CSP.

10.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

10.2. Pod „procesným postupom“ sa v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor). Len ak je (takto interpretovaný) procesný postup nesprávny, môže byť strane sporu znemožnená realizácia jej procesných oprávnení (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Pojem „procesný postup“ teda nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ teda nemožno rozumieť samo rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku (3 Cdo 110/2017, 4 Cdo 128/2017, 8 Cdo 56/2017, 8 Cdo 187/2017).

10.3. Žalobkyňa v dovolaní nepoukázala na žiadny procesný nedostatok, ktorého by sa dopustili súdy (súdom nevytkla, že nerešpektovali niektoré procesné ustanovenie). Z hľadiska obsahového (§ 124 ods. 1 CSP) je zjavné, že nenamietala procedurálne nedostatky prerokovania daného sporu). Sama uviedla, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Podľa judikatúry najvyššieho súdu (R 24/2017) ale nesprávnym právnym posúdením veci nedochádza k procesnej vade konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

10.4. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalobkyne podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné nie je.

11. Dovolateľka vyvodzuje prípustnosť dovolania tiež z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP.

11.1. Pre všetky tri procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka); môže ísť pritom tak o otázku hmotnoprávnu, ako aj procesnoprávnu. V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (porovnaj napríklad 1 Cdo 126/2017, 1 Cdo 206/2017, 1 Cdo 208/2016, 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 235/2016, 3 Cdo 132/2017, 4 Cdo 14/2017, 4 Cdo 89/2017, 4 Cdo 207/2017, 7 Cdo 20/2017, 8 Cdo 186/2016, 8 Cdo 78/2017, 8 Cdo 221/2017).

11.2. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov odvolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu“.

11.3. Otázkou relevantnou v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je právna otázka, ktorá ešte nebola riešená dovolacími senátmi najvyššieho súdu, takže vo vzťahu k nej sa ani nemohla ustáliť rozhodovacia prax odvolacieho súdu.

11.4. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. c/ CSP je relevantná právna otázka, ktorá už bola dovolacími senátmi riešená, pri jej riešení sa ale vyskytla nejednotnosť navonok prejavovaná v prijatí odlišných právnych názorov. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 8 Cdo 78/2017 v prípade dovolania, prípustnosť ktorého dovolateľ vyvodzoval z predmetného ustanovenia, konštatoval, že dovolateľ je „povinný dovolací dôvod vymedziť označením rozhodnutí dovolacieho súdu, v ktorých dovolací súd o danej právnej otázke rozhodoval rozdielne (zaujal iné právne závery)“. Obdobný záver vyjadril najvyšší súd aj v ďalších rozhodnutiach (3 Cdo 87/2017, 4 Cdo 14/2017, 6 Cdo 185/2016, 8 Cdo 141/2017).

12. K otázke možnosti súbežného uplatnenia prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ CSP už najvyšší súd uviedol, že uplatnenie všetkých alebo dvoch dôvodov prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia naraz sa logicky vylučuje - odvolací súd sa totiž nemôže odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu za súčasnej existencie stavu, keď rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Rovnako nemôže súbežne obstať argumentácia, že určitá otázka nebola ešte dovolacím súdom vyriešená a (zároveň), že je táto otázka dovolacím súdom riešená rozdielne (pozri napríklad rozhodnutia 6 Cdo 13/2017, 6 Cdo 21/2017, 6 Cdo 203/2016, 4 Cdo 14/2017, 3 Cdo 224/2017).

13. Žalobkyňa vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP tvrdiac, že v čase rozhodovania odvolacieho súdu nebola ešte dovolacím súdom riešená otázka, či je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétne vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky.

13.1. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (3 Cdo 236/2016, rovnako I. ÚS 26/2012, I. ÚS 290/2017). Prípustnosť dovolania posudzuje dovolací súd podľa stavu v čase podania dovolania (4 Cdo 103/2016, 6 Cdo 70/2016, 3 Cdo 198/2017).

13.2. Rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 146/2017, na ktoré poukazuje žalobkyňa v dovolaní s tým, že toto rozhodnutie vyriešilo ňou v tomto spore nastolenú otázku, bolo vydané 22. februára 2018. Dovolací súd v ňom eurokonformným výkladom dospel k záveru, podľa ktorého § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. treba interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. Pokiaľ predmetné ustanovenie hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné mať za to, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t.j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahrňuje istinu, úroky a iné poplatky.

13.3. Možno preto uzavrieť, že pokiaľ v čase podania dovolania v konaniach najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 146/2017 a 3 Cdo 56/2018 predmetná právna otázka nebola ešte riešená, v čase podania tohto dovolania žalobkyne (27. apríla 2018) a tiež v čase rozhodovania odvolacieho súdu (28. marca 2018) bola už uvedená otázka riešená.

13.4. Prípustnosť dovolania žalobkyne preto z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP nevyplýva.

14. Pokiaľ žalobkyňa vyvodzovala prípustnosť dovolania aj z § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, dovolací súd pripomína, že bolo na nej, aby označením konkrétnych - z hľadiska prijatých právnych záverov rozdielných - rozhodnutí najvyššieho súdu doložila existenciu rozdielného rozhodovania najvyššieho súdu o tej istej otázke (k tomu viď bod 11.4. tohto uznesenia dovolacieho súdu).

14.1. Dovolaiteľka ale tvrdenie, že predmetná právna otázka bola v čase podania jej dovolania najvyšším súdom riešená rozdielne, ničím nedoložila (neoznačila žiadne rozhodnutie najvyššieho súdu, ktoré by spočívalo na právnych názoroch odlišných od záverov vyjadrených v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 146/2017). Dovolací súd nad rámec tohto konštatovania uvádza, že na záveroch vyjadrených v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 146/2017 spočívajú aj ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu (viď napríklad sp. zn. 4 Cdo 211/2017, 3 Cdo 56/2018 a 4 Cdo 187/2017).

14.2. Prípustnosť dovolania žalobkyne preto z § 421 ods. 1 písm. c/ CSP nevyplýva.

15. Z týchto dôvodov najvyšší súd uzatvára, že dovolanie žalobkyne podľa § 420 písm. f/ CSP a § 421

ods. 1 písm. b/ a c/ CSP prípustné nie je. Najvyšší súd preto jej dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

16. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 vo výroku o odmietnutí dovolania a pomerom hlasov 2 : 1 vo výroku o trovách dovolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.